

Imenovanje predstavnik

visokih

Članom V Aneksa 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (GFAP) definirano je da je visoki predstavnik konačni autoritet u regionu u pogledu tumačenja navedenog sporazuma o implementaciji civilnih aspekata mirovnog rješenja. Pitanje nominovanja/imenovanja visokog predstavnika direktno je povezano s tumačenjem Aneksa 10 Općeg okvirnog sporazuma za mir.

Na osnovu teksta Aneksa 10 jasno je da imenovanje visokih predstavnika, (što nije slučaj sa imenovanjem vojnih snaga – IFOR, sada EUFOR-ALTHEA, u skladu sa Anexom 1A) ne vrši Vijeće sigurnosti UN-a, iako ono mora biti u skladu sa odgovarajućim rezolucijama. Praksa Vijeća za provedbu mira (PIC) jasno pokazuje da visokog predstavnika na tu funkciju imenuje Upravni odbor Vijeća za provedbu mira, te da je ta praksa “u skladu s rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a”, počevši od donošenja Rezolucije 1031(1995) od 15. decembra 1995. godine.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira (UO PIC) je 27. maja 2021. godine “zvanično imenovao”¹ gospodina Christiana Schmidta za visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu. Postupajući po zahtjevu Upravnog odbora PIC-a da u skladu s tim obavijesti generalnog sekretara UN-a, prethodnik gospodina Schmidta, visoki predstavnik dr. Valentin Inzko, uputio je 3. juna 2021. godine pismo generalnom sekretaru UN-a Nj.E. gospodinu Antoniu Guterresu kojim ga informira o odluci Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira da zvanično imenuje

gospodina Schmidta. U tom pismu, gospodin Inzko je također naveo da će gospodin Schmidt preuzeti dužnosti visokog predstavnika 1. augusta 2021. godine, kad njegova ostavka stupi na snagu.

To što Vijeće sigurnosti UN-a u svojim rezolucijama koje se tiču situacije u Bosni i Hercegovini nije izričito navelo imenovanje visokog predstavnika nije presedan: nakon što je Upravni odbor Vijeća za provedbu mira 15. decembra 2005. godine zvanično imenovao dr. Christiana Schwarz-Schillinga za visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu, on je dužnost preuzeo 31. januara 2006. godine, a Vijeće sigurnosti UN-a na sličan način nije izričito spominjalo to imenovanje u svojim kasnijim rezolucijama koje se tiču situacije u Bosni i Hercegovini.

Izraz podrške Vijeća sigurnosti UN-a nije pravno neophodan za stupanje na snagu odluke Upravnog odbora PIC-a o imenovanju novog visokog predstavnika. Svi visoki predstavnici za koje je Vijeće sigurnosti UN-a izrazilo dobrodošlicu i prihvatanje, uz izuzetak gospodina Carla Bildta, već su preuzeli funkciju u momentu kad se oglasilo Vijeće sigurnosti UN-a. Iako Vijeće sigurnosti UN-a nije eksplicitno izrazilo svoju saglasnost, to nije utjecalo na vršenje dužnosti povjerenih visokom predstavniku dr. Schwarz-Schillingu. Izražavanje podrške u rezolucijama nije obavezno.

U odgovoru na upit koji je uputila predsjedavajuća Predsjedništva Bosne i Hercegovine, Nj.E. gospođa Željka Cvijanović, generalni sekretar Ujedinjenih naroda Nj.E. gospodin Antonio Guterres je 14. jula 2023. godine potvrdio da je Upravni odbor PIC-a nadležno tijelo za imenovanje visokog predstavnika.

Gospodin Christian Schmidt je preuzeo funkciju i dužnosti visokog predstavnika 1. augusta 2021. godine. Od tada je generalnom sekretaru Ujedinjenih naroda i Vijeću sigurnosti UN-a podnio četiri izvještaja o provedbi Općeg okvirnog

sporazuma za mir. Visoki predstavnik se lično obraća Vijeću sigurnosti UN-a svake godine.

<https://www.ohr.int/statement-by-the-peace-implementation-council-steering-board-concerning-the-appointment-of-christian-schmidt-as-the-next-high-representative/>